



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Appetitus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

*Agricolam iam cana suum cum terra vocaret,
 Et sulcem expectaret acutum.
 Redderet ut satas servandi farris aristas,
 Et culmos quoque rursus inanes:
 Tunc Dominus mectis natus: summusq; minister
 Orbis imago auctorq; notandi,
 Selektorum operi tanto, duodena virorum
 Ora tuens, sic fatitur amice:
 O mihi prechari comites, socyq; laborum,
 Arcanig; sacraria magni,
 Non vos parva manent discrimina vertere missis
 Terrarum morenq; modumq;
 Quis maris horribili fluctus, ac dura Sitarum
 Sunt adeunda pericula sape:
 Non ut Erythras gemmas ostrumq; superbum,
 Nummorumque parvis aceruos:
 Sed magis ut nudi atque inopes patriaq; remoti,
 Vexati, infestisq; vagisq;
 Vulpibus infestisq; lupisq; rapacibus, agni
 Imbelles blandiq; columbe
 Sitis, lux tenebris nimumq; ferentibus agris
 Fomentum medicisq; fideles,
 Ire igitur fortes & me duce & auspice magni
 Consilium curate parentis.
 Et rhevas sperate & opes aternasq; sedis
 Sceptra mea, & conivia mensa.*

*Veniant. Honorius Fortunatus in Carm.
 de spe & gaudio.
 Bis duodena senum concursat gloria vatum,
 Attonito sensu plaudere, voce, manu,
 His venit Elias, illis in curribus Enoch,
 Et nati dono virgo Maria prior.
 Legis consulti Pauli comitante volatu,
 Princeps Romana currit ab arce Petrus.
 Conveniunt ad festa simul sua dona ferentes,
 Hi quorum civeres Urbis, caput orbis, habet.
 Culmen Apostolicum radiant luce coruscum,
 Nobilis Andream mittit Achais suum.
 Precipuum meritis Ephesus veneranda Iohannem,
 Dirigit, & Iacobus terra beata sacros.
 Lata suis voris Hierapolis alma Philippum,
 Producent Thomam munus Edessa pium.
 Inde triumphantem fert India Bartholomaeum,
 Mattheum, eximium Naddafer alia virum.
 Hinc Simonem & Iudam lumen Persa gemellum,
 Lata relaxato mittit ad Astra sinu.
 Et sine vore serax, Agyptus torrida, Marcum
 Luce Evangelica participante tuba.*

Appetitus.

DEFINITIO. ET ETYMOLOG.

APPETITUS Græcè ἀρετή, ὁσις, dicitur. Estque inclinatio appetentis in aliquid sibi simile & conueniens. secundum B. Thom. 1. part. q. 80. art. 1. De appetitu cibi & potus intelligitur. Est & appetitus, nempe æquus, impetus, subitus acrisque affectus, res varias, tum licitas, tum illicitas persequens. Ad hunc affectum referuntur.

POETICÆ SENTENTIÆ.

*Lucret. l. 2. de rerum nat. vers. 261.
 Nam dubis procul his rebus sua cuique voluntas
 Principium dat: & hinc motus per membra rigantur.
 Nonne vides, etiam patet factis tempore puncto
 Carceribus, non posse tamen prorumper equorum.
 Vim cupidam, tam de subito quam mens auct ipsa,
 Omnis enim rotum per corpus materiat,
 Copia conquiri debet, concita per artus
 Omnes, si studium mentis conuexa sequatur,
 Et vides in istum metus à corde creari.
 Ex animiq; voluntate id procedere primum:
 Inde dari porro per totum corpus & artus.
 Et paulo post.
 Tamne vides igitur, quamquam sis extrema multos
 Pellat, & innotis cogat procedere sape,
 Precipitesq; rapit, tamen esse in pectore nostro
 Quidam quod contra pugnare obstareq; possit,
 Cuius ad arbitrium quoque copia materiat.
 Cogitur interdum flecti per membra, per artus,
 Et proiecta refrinat ut retroq; residat.
 Quare in seminibus quoque idem fateare necesse est,
 Esse aliam præter plagas, & pondera causam,*

*Moribus Unde sit hoc collis innata potestas,
 De nihilo quoniam fieri nul posse videmus.*

*Et paulo post.
 Id facit exiguum clausamen principiorum,
 Nec regione loci certa, nec tempore certo.*

PHILOSOPHICÆ SENTENTIÆ.

Inuit vera ratio bene sanos ad iustitiam & equitatem, autem in eis aliquid aliud esse innatum, quod repugnet, rationi. lib. 1. Ethic. c. 13. Arist.

Duplex est vis rationis particeps: alia proprie est in sapientia veluti probus filius obedit parenti. ibidem.

Vis expertis rationis est duplex: vis enim ea que creditur tributa est, nulla ex parte rationis est particeps: concupiscentiam & appetendi quodammodo ea vitur: quatenus concupiscentia que parit. ibidem.

Dux sunt partes rationis particeps: una qua res contentas eas quarum principia secus euenire non possunt: altera, que possunt. Appelletur autem altera vis sciendi: ratioque ligendique altera. l. 6. Ethic. c. 2. & l. 1. Magn. Moral. c. 34.

Appetitus in eas species diffectus est: nempe in concupiscentiam, & voluntatem. l. 1. Mag. Moral. c. 12.

Mentis eius que cognitione cernitur, non actione autem ne, omnis est in falli veri que cognitione posita vitiositas & peritia. Omnis enim rationis & mentis hoc opus est proprium. l. 1. cap. 2.

Cuius mentis omne opus in agendo & ratiocinando est, est appetitio recte congruens veritas. ibidem.

Sublata mente & ore, honesta factis & contrariis inter se humanas nihil loci relinquunt. ibidem.

Ea demum recta ratio est, que prudentie congrua. l. 2. de Anima. c. 10. T. 49.

Finem sibi propositum habet omnis appetitus. Cuius est appetitio, ab eo agendi principium ducit mens ea, que cernitur. l. 3. de Anima. c. 10. T. 49.

Recte hæc duo appetitus & mens, que in actione veritate uere loco videntur. ibid.

Appetitus cum mouet, non in eo ducem rationem sequitur, peditas enim appetitus est quidam. Ac mens quidem omnis est: appetitio autem ac visio, tum recta est, tum non recta. l. 1. Anima. c. 10. T. 50. & 51.

Appetitus, & id in quo inest vis appetendi, cum motu concupiscit ad agendum. lib. de motu Animalium. c. 4.

Solemus nos laudibus eos perinde atque honestos & honestos sequi, qui & ratione vtuntur, & omnia ea ducere agere peragere, verò abique ratione, tanquam atroces immanes que odium piffi Rhetor. ad Alex. c. 1.

Quoniam virtus, que more perficitur habitus est cum deo coniunctus: electio autem appetitio est, quam ategrelli est ratio: necesse est ob eam causam & veram esse rationem & appetitum: siquidem rectum sit propositum, ac eadem que iudicatur, appetitionem persequi. l. 6. Ethic. c. 2.

Appetitus omnes contrahendi, sedandique sunt, excelsitas animaduersio, & diligentia, vt ne quid temere ac fortuito, moderatè negligenterque agamus. 1. Offic. Cic.

Moderari animo & orationi, cum sis iratus, aut etiam tenere in sua potestate motum animi & dolorem, est modè facte sapientie, tamen non est mediocri ingenij, ad Quint. Epist. 1.

Animum vincere, iracundiam cohibere, victoriam temperate aduersarium non modo extollere iacentem, sed etiam amplexus priuam dignitatem, præclarum est. Hæc qui facit, cum summis viris comparo, sed simillimum Deo iudico. Probst.

Si quis hoc robore animi est, atque hac indole virtutis aduenientia, vt respuat omnes voluptates, omnemq; vires tunc labore corporis, atque in animi contentione conficiat, quæ quies, non remissio, non aequalium studia, non ludi, non delictent, nihil in vita expectandum putet, nisi quod est cum honore, & cum dignitate coniunctum: hunc meo sententia quibusdam bonis instructum atq; ornatum puto. Probst. ad. Cap.

Regum est ita viuere, vt non modo homini, sed ne quidem feruias: contemneret omnes libidines: non autem quæquam voluntati, nemini cedere, multis obfisteret. Probst. Epist. 1.

Esse abinentem, continere omnes cupiditates, præclarum est, quam difficile. Ad Quint. Epist. 1.

Quum præcipitur vt nobis in eis piffi impetemus, hoc præcipitur vt ratio coereat temeritatem. 2. Tuscl.

Cupiditates sunt infatigabiles, que non modo singulos sed vniuersas familias euertunt, totam etiam labefaciunt. Ex cupiditatibus odia, diffidia, discordie, seditiones, bellata tur. Nec hæc sese foris solum iactant, nec tantum in alio petu incurunt, sed intus etiam animis incluse inter se discordant. 1. de Finib.

